

Josep Pla

1921 - Madrid

(un dietari)

Obres completes Vol. VI
Biblioteca selecta.

Barcelona

Prefaci

Si heip d'enes un d'ic, dire' que a casa
haviem sentit parlar d'una manera se-
riosa de Madrid, molt abans que jo hi
anés a passar una temporada. El meu pare
hi estudià, a l'Escola d'Agricultura de la
Universidad, algunes ciències geomètriques i
diverse assignatures, vagament apraries. Al
seu departx i hi podria veure una oda es-
groguenda que recordava, amb una glòria
muy arial evaporada, les seues aventures
acadèmiques i madrilenyes. A

L'hivern, havent sopat, quan els meus germans i
jo érem petits, el pare, abans d'anar a donar un
pinso a l'euga, solia contar-nos coses d'aquells
dies. El que deia devia ésser molt agradable i te-
nir una vaga llunyania, perquè sentint-ho—el foc
mentrestant ens rosava una galta—ens adormiem.
Quan ens veia dolçament naufragats en el son—
en braços d'Orfeu, per dir-ho com els literats
idealistes—anava alentint l'explicació, abaixava

el to de la veu, i a la fi deia unes últimes
paraules, com si rondines, d'una manera que
per nosaltres era deliciosa i sent ininteligible. Lu-
cència llavors la pipa i nosaltres, adormits, com
si fos un recort inprecís, sentíem creuar la
llengua, el tic-tac del rellotge i l'el-vo-vo de la gata,
estirada davant del foc d'una manera pàrasi-
tàica.

D'aquells soliloquis, de tota manera, ens en
quedava sempre alguna cosa; i això és tan cert,
que a casa no hem necessitat mai l'arribada del
recaptador de contribucions per saber que la
Puerta del Sol, el carrer d'Alcalà i la Bombilla,
tenen una existència real i tangible.

Si heip però de concretar en que cossi, tíe

gualtament l'idea que ens feiem de Madrid
a través d'apudelles explicacions, no podria
pas sortir d'un terreny de vaguetat in-
presentable a un lector assenyat i exigent.
Ullors - des parla del voltant de 1905. Hi
havia persones de la població - pocs però
bones - que portaven capa, exactament capa
madrilena. Un dels que en portava era un
tal senyor Madrido, secretari del jutjat, es-
cripta fecundíssim sobre paper segellat, d'una
abundància dialèctica judicial que vorejava
la frivolitat. Finc l'impressió d'home vist
al meu pare amb capa madrilena algun
dies encara d'hivern. La capa del senyor Ma-
drido, era vista usant una important: era
una capa amb una giva de vellut vermell
que feia robar el cap, d'un vermell tan
solat que feia pensar en una porta de
delicada de felver. La del meu pare era
més modesta i no tenia giva de pelus: no
més la valoneta. De tota manera, el seu
transport, donava a la persona que la portava
un cert aire de dispreu de saiet pintoresc,
concepcional, poca-salta i lleuger. La capa,
que a les persones velles, adapatava i desinfla
d'una manera definitiva, dona als joies
una presència instant garrabi i insolent - una
presència injustificada però ofensiva. Si amb
la capa posada el meu pare hagués tractat
de cobrar algun avançament, no crec que
hagués cobrat cap centim. L'utilitat era
purament el dia de festa. I és que la capa
era un símbol. En realitat, el Madrid que
entenciem a través de les seves explicacions
de la vara del fol, era una manera de cu-
canya modesta, una cosa com una cucu-
nyeta fina i lleugera - de la qual la co-
mentari i habitualíssim.
El meu pare en contrasta que a Madrid, hi

